

Dz.U. 2002 Nr 169 poz. 1385**USTAWA
z dnia 12 września 2002 r.****Opracowano na
podstawie tj. Dz. U.
z 2012 r. poz. 1232.****o elektronicznych instrumentach płatniczych¹⁾****Rozdział 1
Przepisy ogólne****Art. 1.**

1. Ustawa określa zasady wydawania i używania elektronicznych instrumentów płatniczych, w tym instrumentów pieniądza elektronicznego, oraz prawa i obowiązki stron umów o elektroniczny instrument płatniczy w zakresie nieuregulowanym w ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. Nr 199, poz. 1175 i Nr 291, poz. 1707 oraz z 2012 r. poz. 1166).
- 1a. Ustawa określa również zasady tworzenia, organizacji, działalności oraz nadzoru, a także likwidacji instytucji pieniądza elektronicznego.
2. Przepisów ustawy nie stosuje się do elektronicznych instrumentów płatniczych używanych przez banki w celu realizowania wzajemnych płatności w międzybankowych systemach rozliczeniowych.
3. Jeśli wydawca kart płatniczych jest jednocześnie ich akceptantem i umowa nie przewiduje możliwości akceptacji tych kart poza własną siecią wydawcy, przepisy ustawy stosuje się tylko w zakresie ochrony posiadacza i wykonywania obowiązków informacyjnych wobec Narodowego Banku Polskiego, zwanego dalej „NBP”.

Art. 2.

Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) agent rozliczeniowy – bank lub instytucję kredytową prowadzące działalność określoną w art. 3 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych, albo instytucję płatniczą w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych, która uzyskała zezwolenie na prowadzenie takiej działalności;

¹⁾ Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia dyrektywy 2000/46/WE z dnia 18 września 2000 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje pieniądza elektronicznego oraz nadzoru ostrożnościowego nad ich działalnością (Dz. Urz. WE L 275 z 27.10.2000).

Dane dotyczące ogłoszenia aktów prawa Unii Europejskiej, zamieszczone w niniejszej ustawie – z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej – dotyczą ogłoszenia tych aktów w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej – wydanie specjalne.

- 2) akceptant – przedsiębiorcę, który zawarł z agentem rozliczeniowym umowę o przyjmowanie zapłaty przy użyciu elektronicznych instrumentów płatniczych;
- 3) bankomat – urządzenie umożliwiające posiadaczowi lub użytkownikowi karty płatniczej podejmowanie gotówki lub dodatkowo dokonywanie innych operacji;
- 4) elektroniczny instrument płatniczy – każdy instrument płatniczy, w tym z dostępem do środków pieniężnych na odległość, umożliwiający posiadaczowi dokonywanie operacji przy użyciu informatycznych nośników danych lub elektroniczną identyfikację posiadacza niezbędną do dokonania operacji, w szczególności kartę płatniczą lub instrument pieniądza elektronicznego;
- 5) instytucja pieniądza elektronicznego – inną niż bank osobę prawną, utworzoną i działającą na podstawie zezwolenia właściwych władz lub przepisów prawa, której przedmiotem działania jest prowadzenie we własnym imieniu i na własny rachunek działalności polegającej na wydawaniu do dyspozycji i wykupie pieniądza elektronicznego oraz rozliczanie transakcji dokonywanych przy użyciu instrumentów pieniądza elektronicznego;
- 6) instrument pieniądza elektronicznego – urządzenie elektroniczne, na którym jest przechowywany pieniądz elektroniczny, w szczególności kartę elektroniczną zasilaną do określonej wartości;
- 7) karta płatnicza – kartę identyfikującą wydawcę i upoważnionego posiadacza, uprawniającą do wypłaty gotówki lub dokonywania zapłaty, a w przypadku karty wydanej przez bank lub instytucję ustawowo upoważnioną do udzielania kredytu – także do dokonywania wypłaty gotówki lub zapłaty z wykorzystaniem kredytu;
- 8) (uchylony);
- 9) operacja – wypłatę gotówki, wydanie polecenia przelewu lub polecenia zapłaty albo dokonanie zapłaty przy użyciu elektronicznego instrumentu płatniczego;
- 10) pieniądz elektroniczny – wartość pieniężną stanowiącą elektroniczny odpowiednik znaków pieniężnych, która spełnia łącznie następujące przesłanki:
 - a) jest przechowywana elektronicznie, w tym magnetycznie,
 - b) jest wydawana do dyspozycji na podstawie umowy w zamian za środki pieniężne o nominalnej wartości nie mniejszej niż ta wartość,
 - c) jest przyjmowana jako środek płatniczy przez przedsiębiorców innych niż wydający ją do dyspozycji,
 - d) jest wyrażona w jednostkach pieniężnych;
- 11) posiadacz – osobę fizyczną, osobę prawną lub inny podmiot, który zawarł umowę o wydanie pieniądza elektronicznego z wydawcą pieniądza elektronicznego;
- 12) użytkownik karty płatniczej – osobę fizyczną upoważnioną przez posiadacza do dokonywania w imieniu i na rzecz posiadacza operacji określonych w umowie, której dane identyfikacyjne są umieszczone na karcie płatniczej;

- 13) zestawienie operacji – wykaz operacji dokonanych przy użyciu elektronicznego instrumentu płatniczego w okresie rozliczeniowym, przyjętym przez wydawcę do rozliczenia z posiadaczem z tytułu dokonanych operacji oraz należnych wydawcy opłat i prowizji, udostępniany posiadaczowi po zakończeniu okresu rozliczeniowego;
- 14) krajowa instytucja pieniądza elektronicznego – instytucję pieniądza elektronicznego mającą siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 15) zagraniczna instytucja pieniądza elektronicznego – instytucję pieniądza elektronicznego mającą siedzibę za granicą;
- 16) oddział zagranicznej instytucji pieniądza elektronicznego – jednostkę organizacyjną zagranicznej instytucji pieniądza elektronicznego wykonującą w jej imieniu i na jej rzecz wszystkie lub niektóre rodzaje działalności wynikające z zezwolenia udzielonego tej instytucji, przy czym wszystkie jednostki organizacyjne danej zagranicznej instytucji pieniądza elektronicznego odpowiadające powyższym cechom, utworzone na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, uważa się za jeden oddział;
- 17) system autoryzacji i rozliczeń – podlegające prawu polskiemu prawne powiązania pomiędzy agentem rozliczeniowym, akceptantami i wydawcami elektronicznych instrumentów płatniczych, w ramach których określa się wspólne zasady przyjmowania zapłaty przy użyciu elektronicznych instrumentów płatniczych i rozliczeń z tego tytułu.

Art. 3. (uchylony).

Art. 4. (uchylony).

Art. 5. (uchylony).

Art. 6.

Roszczenia z tytułu umowy o elektroniczny instrument płatniczy przedawniają się z upływem 2 lat.

Art. 7. (uchylony).

Rozdział 2

Agent rozliczeniowy i akceptant

Art. 8. (uchylony).

Art. 9.

Odmowa przyjęcia zapłaty przez akceptanta może nastąpić w szczególności w przypadku:

- 1) nieważności elektronicznego instrumentu płatniczego;

- 2) zastrzeżenia elektronicznego instrumentu płatniczego;
- 3) niezgodności podpisu na elektronicznym instrumencie płatniczym z podpisem na dokumencie obciążeniowym;
- 4) odmowy okazania dokumentu stwierdzającego tożsamość przez posiadacza lub użytkownika w przypadku określonym w art. 10 ust. 1, albo stwierdzenia posługiwania się elektronicznym instrumentem płatniczym przez osobę nieuprawnioną;
- 5) niemożności uzyskania akceptacji dokonania operacji.

Art. 10.

1. Akceptant może żądać, aby posiadacz elektronicznego instrumentu płatniczego lub użytkownik karty płatniczej okazał dokument stwierdzający tożsamość w razie uzasadnionych wątpliwości co do jego tożsamości.
2. Akceptant może zatrzymać elektroniczny instrument płatniczy w przypadku:
 - 1) nieważności elektronicznego instrumentu płatniczego;
 - 2) zastrzeżenia elektronicznego instrumentu płatniczego;
 - 3) niezgodności podpisu na elektronicznym instrumencie płatniczym z podpisem na dokumencie obciążeniowym;
 - 4) posługiwania się elektronicznym instrumentem płatniczym przez osobę nieuprawnioną;
 - 5) otrzymania polecenia zatrzymania elektronicznego instrumentu płatniczego od agenta rozliczeniowego.
3. Akceptant i agent rozliczeniowy są obowiązani do ustalenia i przestrzegania procedur bezpieczeństwa, w szczególności akceptant jest obowiązany do nieudostępniania danych o posiadaczu lub użytkowniku osobom nieuprawnionym oraz do niedopuszczenia do nieprawidłowego użycia lub do skopiowania elektronicznego instrumentu płatniczego.

Art. 11.

Akceptant oznacza miejsce, w którym prowadzi działalność, w sposób umożliwiający jednoznaczne określenie, przy użyciu jakich elektronicznych instrumentów płatniczych można dokonywać u niego operacji.

Art. 12.

Agent rozliczeniowy prowadzący system autoryzacji i rozliczeń rozpatruje reklamacje dotyczące operacji kwestionowanych przez wydawcę. W przypadku operacji dokonanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rozpatrywanie reklamacji przez agenta rozliczeniowego nie może trwać dłużej niż 90 dni.

Art. 13.

1. Agenci rozliczeniowi obowiązani są przekazywać do NBP następujące informacje o:
 - 1) liczbie akceptantów;
 - 2) liczbie urzędzeń akceptujących elektroniczne instrumenty płatnicze;

- 3) liczbie i wartości przeprowadzonych transakcji;
 - 4) zarejestrowanych próbach przeprowadzenia i przeprowadzonych transakcjach mających na celu naruszenie lub obejście przepisów prawa albo reguł uczciwego obrotu.
2. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, po zasięgnięciu opinii Prezesa NBP, określi, w drodze rozporządzenia, sposób, szczegółowy zakres i terminy realizacji obowiązku, o którym mowa w ust. 1, kierując się potrzebą zapewnienia NBP danych niezbędnych do dokonywania okresowych ocen rozliczeń pieniężnych.

Rozdział 3

Karty płatnicze

Art. 14.

1. Przez umowę o kartę płatniczą wydawca karty płatniczej zobowiązuje się wobec posiadacza karty płatniczej do rozliczania operacji dokonanych przy użyciu karty płatniczej, a posiadacz zobowiązuje się do zapłaty kwot operacji wraz z należnymi wydawcy kwotami opłat i prowizji lub do spłaty swoich zobowiązań na rachunek wskazany przez wydawcę.
2. (uchylony).
3. (uchylony).

Art. 15.

1. (uchylony).
2. (uchylony).
3. (uchylony).
4. Wydawcy kart płatniczych obowiązani są przekazywać do NBP następujące informacje o wydawanych przez siebie kartach płatniczych:
 - 1) rodzaje i liczbę wydawanych kart płatniczych;
 - 2) liczbę operacji dokonanych przy ich użyciu oraz ich wartość;
 - 3) liczbę udostępnianych bankomatów, liczbę przeprowadzonych za ich pośrednictwem operacji i ich wartość;
 - 4) zarejestrowane próby przeprowadzenia i przeprowadzone transakcje zmierzające do naruszenia lub obejścia przepisów prawa albo reguł uczciwego obrotu.
5. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, po zasięgnięciu opinii Prezesa NBP, określi, w drodze rozporządzenia, sposób, zakres i terminy realizacji obowiązku, o którym mowa w ust. 4, kierując się potrzebą zapewnienia NBP danych niezbędnych do dokonywania okresowych ocen rozliczeń pieniężnych.

Art. 16. (uchylony).**Art. 17.**

Wydawca jest właścicielem wydanej przez siebie karty płatniczej.

Art. 18.

Posiadacz może odstąpić od umowy o kartę płatniczą w terminie 14 dni od dnia otrzymania pierwszej karty płatniczej, o ile nie dokonał żadnej operacji przy użyciu tej karty. W takim przypadku wydawca zwraca posiadaczowi kwotę poniesionych opłat. Wydawca może obciążyć posiadacza kosztami związanymi z wydaniem karty płatniczej, w zakresie przewidzianym w umowie.

Art. 19. (uchylony).**Art. 20.**

1. Karta płatnicza może być używana wyłącznie przez osobę, której dane identyfikacyjne zostały umieszczone na karcie płatniczej.
2. Umowa o kartę płatniczą może przewidywać, że karta płatnicza będzie używana przez użytkownika karty płatniczej, określając jednocześnie sposób korzystania z niej.

Art. 21. (uchylony).**Art. 22.** (uchylony).**Art. 23.**

Wydawca informuje posiadacza o sposobie oznaczenia akceptantów oraz bankomatów i innych miejsc, w których może dokonywać operacji przy użyciu karty płatniczej.

Art. 24. (uchylony).**Art. 25.** (uchylony).**Art. 26.**

Posiadacz i użytkownik karty płatniczej, dokonując zapłaty przy użyciu karty płatniczej, obowiązani są okazać, na żądanie akceptanta, dokument stwierdzający tożsamość.

Art. 27. (uchylony).

Art. 28. (uchylony).

Rozdział 4

Usługi bankowości elektronicznej

Art. 29. (uchylony).

Art. 30. (uchylony).

Art. 31. (uchylony).

Art. 32. (uchylony).

Art. 33. (uchylony).

Art. 34. (uchylony).

Art. 35. (uchylony).

Rozdział 5

Wydawcy pieniądza elektronicznego

Art. 36.

1. Instytucja pieniądza elektronicznego może być utworzona i prowadzić działalność jako osoba prawna, której udzielono zezwolenia na prowadzenie działalności w charakterze instytucji pieniądza elektronicznego.
2. Nadzór nad instytucjami pieniądza elektronicznego sprawuje KNF na zasadach określonych w niniejszym rozdziale.
3. Zezwolenie na utworzenie i prowadzenie działalności przez instytucję pieniądza elektronicznego może ustalać warunki, na jakich ono obowiązuje.
4. Wydając zezwolenie, o którym mowa w ust. 3, KNF kieruje się względami ochrony interesu klientów zainteresowanej instytucji pieniądza elektronicznego lub oddziału zagranicznej instytucji pieniądza elektronicznego, a w szczególności potrzebą zapewnienia bezpiecznego i stabilnego zarządzania instytucją.

Art. 37. (uchylony).

Art. 38.

1. (uchylony).
2. Obejmowane akcje muszą być w całości pokryte przed zarejestrowaniem spółki lub podwyższeniem kapitału spółki.

3. Przedstawiony przez założycieli plan działalności instytucji pieniądza elektronicznego na okres co najmniej 3 lat powinien wskazywać, że instytucja ta będzie w stanie wywiązywać się ze swoich zobowiązań wobec klientów.

Art. 39.

W zakresie nieuregulowanym w niniejszej ustawie do podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucję pieniądza elektronicznego stosuje się odpowiednio przepisy działu IV rozdziału 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych.

Art. 40.

Wnoszony przez założycieli instytucji pieniądza elektronicznego kapitał założycielski nie może być niższy od równowartości w złotych 350 000 euro, obliczanej według średniego kursu ogłaszanego przez NBP, obowiązującego w dniu wydania zezwolenia.

Art. 41.

Do podejmowania i prowadzenia działalności na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez instytucje pieniądza elektronicznego mające siedzibę na terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej lub państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, wykonywania nad tymi instytucjami nadzoru oraz podejmowania i prowadzenia działalności przez krajowe instytucje pieniądza elektronicznego w krajach będących członkami Unii Europejskiej lub Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronami umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym stosuje się odpowiednio przepisy Prawa bankowego odnoszące się do instytucji kredytowych.

Art. 42.

Celem nadzoru nad instytucjami pieniądza elektronicznego jest zapewnienie:

- 1) wywiązywania się przez instytucje pieniądza elektronicznego z zobowiązań podjętych w wyniku wydawania pieniądza elektronicznego;
- 2) zgodności działalności instytucji pieniądza elektronicznego z przepisami ustawy, statutem, decyzją o wydaniu zezwolenia na utworzenie i prowadzenie działalności oraz innymi decyzjami i przepisami wydanymi na podstawie ustawy.

Art. 43.

1. W ramach nadzoru KNF może zalecić w szczególności:

- 1) podjęcie środków koniecznych do zapewnienia właściwego poziomu ochrony interesów klientów instytucji pieniądza elektronicznego;
- 2) podjęcie środków koniecznych do osiągnięcia i przestrzegania norm, o których mowa w ustawie oraz w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 48;

- 3) zwiększenie funduszy własnych.
2. Czynności podejmowane w ramach nadzoru polegają w szczególności na:
 - 1) badaniu wypłacalności, płynności płatniczej i wyników ekonomicznych osiągniętych przez instytucje pieniądza elektronicznego;
 - 2) dokonywaniu oceny finansowej instytucji pieniądza elektronicznego.
3. Czynności kontrolne podejmowane są przez pracowników Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego po okazaniu legitymacji służbowej oraz doręczeniu upoważnienia do przeprowadzenia kontroli wydanego przez Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego.
4. Czynności, o których mowa w ust. 3, mogą być wykonywane ponadto przez upoważnionych biegłych rewidentów po doręczeniu upoważnienia do przeprowadzenia kontroli wydanego przez Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego.
5. Instytucja pieniądza elektronicznego jest obowiązana:
 - 1) zawiadomić KNF o podjęciu i zaprzestaniu działalności;
 - 2) umożliwić upoważnionym osobom podejmowanie czynności, o których mowa w ust. 2;
 - 3) niezwłocznie zawiadamiać KNF o środkach, jakie zostaną podjęte w celu usunięcia nieprawidłowości stwierdzonych w ramach nadzoru, oraz stosować się do wydanych decyzji lub zaleceń.

Art. 44.

1. W razie niewykonywania zaleceń dotyczących prowadzenia działalności z naruszeniem prawa lub statutu, KNF może w drodze decyzji:
 - 1) nałożyć na członka zarządu instytucji pieniądza elektronicznego bezpośrednio odpowiedzialnego za stwierdzone nieprawidłowości karę pieniężną do wysokości trzykrotnego miesięcznego wynagrodzenia brutto tego członka, wyliczonego na podstawie średniego wynagrodzenia brutto za ostatnie 3 miesiące przed nałożeniem kary;
 - 2) nałożyć na instytucję pieniądza elektronicznego karę finansową w wysokości do 1 000 000 złotych.
2. W razie niewykonywania zaleceń dotyczących prowadzenia działalności z naruszeniem przepisów działów II lub III ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych przez oddział zagranicznej instytucji pieniądza elektronicznego prowadzącej działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, KNF może:
 - 1) nałożyć na osobę kierującą oddziałem zagranicznej instytucji pieniądza elektronicznego bezpośrednio odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości karę pieniężną do wysokości trzykrotnego miesięcznego wynagrodzenia brutto tej osoby, wyliczonego na podstawie średniego wynagrodzenia brutto za ostatnie 3 miesiące przed nałożeniem kary;
 - 2) nałożyć na oddział zagranicznej instytucji pieniądza elektronicznego karę finansową, o której mowa w ust. 1 pkt 2.
3. Kara, o której mowa w ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 1, nie może być nałożona, jeżeli od uzyskania przez KNF wiadomości o prowadzeniu działalności z naruszeniem

prawa lub statutu upłynęło więcej niż 6 miesięcy albo jeżeli od popełnienia tego czynu upłynęło więcej niż 2 lata.

4. Kary pieniężne, o których mowa w ust. 1 i 2, stanowią dochód budżetu państwa i podlegają egzekucji w trybie przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2012 r. poz. 1015 i 1166).

Art. 45.

Instytucja pieniądza elektronicznego, w zakresie wykonywanej działalności gospodarczej innej niż wydawanie pieniądza elektronicznego, może:

- 1) świadczyć ściśle powiązane z wydawaniem pieniądza elektronicznego usługi finansowe i niefinansowe, takie jak wykonywanie funkcji operacyjnych i innych funkcji pomocniczych, a także wydawać oraz administrować innymi środkami płatniczymi;
- 2) świadczyć usługi płatnicze w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych, z zachowaniem wymogów kapitałowych i ostrożnościowych, o których mowa w tej ustawie;
- 3) przechowywać dane na informatycznych nośnikach danych w imieniu innych podmiotów lub instytucji publicznych;
- 4) udzielać kredytów wyłącznie w celu świadczenia usług płatniczych, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2–6 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych, z zastrzeżeniem art. 74 ust. 3 tej ustawy;
- 5) prowadzić inną działalność gospodarczą.

Art. 46.

Instytucja pieniądza elektronicznego nie może przyjmować w celu zarobkowym pod tytułem zwrotnym środków pieniężnych oraz gromadzić tych środków, w szczególności przyjmować środków pieniężnych podlegających zwrotowi oraz prowadzić rachunków tych środków.

Art. 47.

1. Fundusze własne instytucji pieniądza elektronicznego obejmują:

- 1) w instytucji pieniądza elektronicznego w formie spółki akcyjnej – wpłacony i zarejestrowany kapitał zakładowy oraz kapitał zapasowy i kapitały rezerwowe;
- 2) w oddziale zagranicznej instytucji pieniądza elektronicznego – wpłacony i zarejestrowany kapitał przeznaczony na działalność oddziału zagranicznej instytucji pieniądza elektronicznego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) niepodzielony zysk z lat ubiegłych;
- 4) pozycje pomniejszające, które stanowią:
 - a) akcje własne posiadane przez instytucję pieniądza elektronicznego, wycenione według cen nabycia, pomniejszone o odpisy spowodowane trwałą utratą ich wartości,
 - b) wartości niematerialne i prawne,

- c) niepokryta strata z lat ubiegłych, w tym również strata w trakcie zatwierdzania,
 - d) strata na koniec okresu sprawozdawczego, obliczona narastająco od początku roku obrotowego.
2. Instytucja pieniądza elektronicznego jest obowiązana utrzymywać:
- 1) fundusze własne na poziomie nie niższym niż równowartość w złotych kwoty określonej w art. 40, obliczonej w złotych według średniego kursu ogłaszanego przez NBP obowiązującego w dniu sprawozdawczym;
 - 2) fundusze własne na poziomie nie niższym niż 2% wartości wydanego przez tę instytucję pieniądza elektronicznego w obiegu;
 - 3) współczynnik wypłacalności na poziomie co najmniej 2%.
3. Wartość pieniądza elektronicznego w obiegu oblicza się jako większą z wartości:
- 1) zobowiązań finansowych ogółem z tytułu pieniądza elektronicznego pozostającego w obiegu na koniec okresu sprawozdawczego;
 - 2) średniej wartości zobowiązań z tytułu pieniądza elektronicznego na koniec ostatnich 6 miesięcy lub w przypadku instytucji pieniądza elektronicznego prowadzącej działalność krócej niż 6 miesięcy – średniej wartości przewidywanych zobowiązań z tego tytułu na koniec pierwszych 6 miesięcy działalności, ujętych w planie działalności, który winien zostać skorygowany na żądanie KNF.
4. Współczynnik wypłacalności instytucji pieniądza elektronicznego oblicza się jako wyrażony w procentach stosunek funduszy własnych instytucji pieniądza elektronicznego do wartości pieniądza elektronicznego w obiegu.
5. W przypadku niespełnienia wymogów, o których mowa w ust. 2, instytucja pieniądza elektronicznego obowiązana jest niezwłocznie powiadomić o tym KNF.

Art. 48.

Kierując się potrzebą zapewnienia stabilnej i ostrożnej działalności instytucji pieniądza elektronicznego oraz zabezpieczenia ich przed ryzykiem rynkowym wynikającym z wydawania pieniądza elektronicznego, minister właściwy do spraw instytucji finansowych, po zasięgnięciu opinii KNF, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) zasady ostrożnościowe, określające dopuszczalne ryzyko w działalności instytucji pieniądza elektronicznego, oraz zakres ich stosowania;
- 2) rodzaje instrumentów finansowych i zasady inwestowania w nie środków z tytułu zobowiązań podjętych w wyniku wydawania pieniądza elektronicznego oraz inne zasady ograniczania ryzyka.

Art. 49.

- 1. Instytucja pieniądza elektronicznego jest obowiązana przekazywać do organu nadzoru zbadane roczne sprawozdanie finansowe wraz z opinią i raportem biegłego rewidenta w ciągu 15 dni od dnia ich zatwierdzenia oraz z odpisem uchwały o zatwierdzeniu sprawozdania finansowego.
- 2. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w przeprowadzonym na zlecenie instytucji pieniądza elektronicznego badaniu sprawozdania finansowego, KNF może zobowiązać instytucję pieniądza elektronicznego do zlecenia biegłym re-

widentom zbadania prawidłowości i rzetelności sprawozdań finansowych oraz kontroli ksiąg rachunkowych. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości koszty tego badania ponosi instytucja pieniądza elektronicznego.

3. Zlecenie badania określonego w ust. 1 może zostać udzielone także bezpośrednio przez KNF. Koszty badania ponosi wówczas NBP. KNF ma prawo wniesienia zastrzeżeń do wyników badań, o których mowa w ust. 1 i 2. Jeżeli w wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono nieprawidłowości, koszty tego badania ponosi instytucja pieniądza elektronicznego.
4. Biegły rewident przeprowadzający badanie sprawozdań finansowych instytucji pieniądza elektronicznego jest obowiązany niezwłocznie powiadomić KNF o ujawnionych faktach wskazujących na:
 - 1) podejrzenie popełnienia przestępstwa;
 - 2) naruszenie przepisów regulujących działalność instytucji pieniądza elektronicznego;
 - 3) istnienie przesłanek dla wyrażenia opinii negatywnej na temat sprawozdania finansowego instytucji pieniądza elektronicznego lub odmowy wyrażenia tej opinii.

Art. 50.

Przepisów niniejszego rozdziału, w zakresie sprawowania nadzoru, nie stosuje się do instytucji pieniądza elektronicznego, jeżeli maksymalna kwota umieszczona na instrumencie pieniądza elektronicznego nie przekracza równowartości w złotych 75 euro, obliczanej według średniego kursu ogłaszanego przez NBP obowiązującego w dniu jego wydania, całkowite zobowiązania finansowe instytucji pieniądza elektronicznego z uwzględnieniem wydanego, a niewykupionego przez nią pieniądza elektronicznego, w każdym czasie, nie przekraczają równowartości w złotych 1 000 000 euro oraz spełniony jest jeden z poniższych warunków:

- 1) pieniądz elektroniczny służy jako środek płatniczy używany przez podmioty powiązane ze sobą organizacyjnie;
- 2) pieniądz elektroniczny służy jako środek płatniczy używany wyłącznie na obszarze gminy, w której siedzibę ma instytucja pieniądza elektronicznego.

Art. 51.

1. Suma wierzytelności instytucji pieniądza elektronicznego oraz udzielonych przez tę instytucję zobowiązań pozabilansowych obciążonych ryzykiem jednego podmiotu lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie nie może przekroczyć limitu koncentracji wierzytelności, który wynosi:
 - 1) 20% funduszy własnych instytucji pieniądza elektronicznego – w przypadku gdy którykolwiek z tych podmiotów jest w stosunku do tej instytucji podmiotem dominującym lub zależnym albo jest podmiotem zależnym od podmiotu dominującego wobec tej instytucji;
 - 2) 25% funduszy własnych instytucji pieniądza elektronicznego – w przypadku gdy podmioty te nie są podmiotami powiązanymi z tą instytucją w sposób określony w pkt 1.

2. Suma wierzytelności instytucji pieniądza elektronicznego oraz udzielonych przez tę instytucję zobowiązań pozabilansowych, przekraczających 10% funduszy własnych tej instytucji w stosunku do podmiotów, o których mowa w ust. 1, nie może być wyższa niż 800% tych funduszy.
3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się, jeżeli:
 - 1) stroną zobowiązaną wobec instytucji pieniądza elektronicznego jest: Skarb Państwa, NBP, Europejski Bank Centralny, rządy lub banki centralne państw członkowskich Unii Europejskiej, Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju, z wyłączeniem państw, które restrukturyzują lub restrukturyzowały swoje zadłużenie zagraniczne w ciągu ostatnich 5 lat;
 - 2) stroną zobowiązaną wobec instytucji pieniądza elektronicznego jest bank lub instytucja pieniądza elektronicznego mająca siedzibę w państwie członkowskim Unii Europejskiej, Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju, z wyłączeniem państw, które restrukturyzują lub restrukturyzowały swoje zadłużenie zagraniczne w ciągu ostatnich 5 lat;
 - 3) wierzytelność lub udzielone zobowiązanie pozabilansowe są zabezpieczone gwarancją lub poręczeniem udzielonym przez podmioty wymienione w pkt 1, do wysokości zabezpieczenia;
 - 4) wierzytelność lub udzielone zobowiązanie pozabilansowe są zabezpieczone zastawem na prawach wynikających z papierów wartościowych, których emitentami są podmioty wymienione w pkt 1, do wysokości zabezpieczenia;
 - 5) wierzytelność lub udzielone zobowiązanie pozabilansowe są zabezpieczone kwotą pieniężną, która została przeniesiona na własność i na rachunek instytucji pieniądza elektronicznego do wysokości tej kwoty.
4. Zarząd instytucji pieniądza elektronicznego jest obowiązany niezwłocznie zgłosić do KNF każdorazowe przekroczenie granicy 10% funduszy własnych tej instytucji w odniesieniu do wierzytelności tej instytucji lub udzielonych przez nią zobowiązań pozabilansowych obciążonych ryzykiem jednego podmiotu lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie.
5. Instytucja pieniądza elektronicznego we własnym zakresie ustala i okresowo weryfikuje wewnętrzne limity koncentracji wierzytelności według kryteriów uwzględniających specyfikę ich działalności, a w szczególności sektor gospodarki i region geograficzny, z zachowaniem obowiązujących limitów.
6. W przypadku niespełnienia wymogów, o których mowa w ust. 1, instytucja pieniądza elektronicznego obowiązana jest niezwłocznie powiadomić o tym KNF.

Art. 52.

Instytucja pieniądza elektronicznego opracuje wewnętrzne procedury zarządzania ryzykiem działalności określające limity podejmowanego ryzyka rynkowego, w tym w szczególności ryzyka walutowego, ryzyka cen dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych i stopy procentowej oraz ryzyka płynności.

Art. 53.

1. Instytucja pieniądza elektronicznego i oddział zagranicznej instytucji pieniądza elektronicznego mogą przetwarzać dane informatyczne za granicą na podstawie

zezwolenia KNF wydanego po uzyskaniu zgody odpowiedniego urzędu nadzoru kraju, w którym ma nastąpić przetwarzanie danych informatycznych.

2. Zezwolenie może ustalać warunki, na jakich obowiązuje, uzasadnione względami ochrony interesu klientów zainteresowanej instytucji pieniądza elektronicznego lub oddziału zagranicznej instytucji pieniądza elektronicznego.

Art. 54.

1. Do postępowania naprawczego i likwidacji instytucji pieniądza elektronicznego i oddziałów zagranicznych instytucji pieniądza elektronicznego stosuje się odpowiednio przepisy art. 142 oraz art. 145–157e Prawa bankowego.
2. Uprawnienie do żądania upadłości instytucji pieniądza elektronicznego przysługuje wyłącznie KNF.

Rozdział 6

Instrument pieniądza elektronicznego

Art. 55. (uchylony).

Art. 56. (uchylony).

Art. 57. (uchylony).

Art. 58. (uchylony).

Art. 59.

1. Środki pieniężne przyjęte przez bank od posiadacza nie są wkładem pieniężnym płatnym na żądanie lub z nadejściem oznaczonego terminu w rozumieniu art. 5 ust. 1 pkt 1 Prawa bankowego, jeżeli środki te są niezwłocznie wymienione na pieniądz elektroniczny.
2. Od środków pieniężnych, o których mowa w ust. 1, banki nie odprowadzają rezerwy obowiązkowej, o której mowa w art. 38 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim (Dz. U. z 2005 r. Nr 1, poz. 2, z późn. zm.²⁾).

Art. 60.

1. W okresie obowiązywania umowy o wydanie pieniądza elektronicznego, posiadacz może żądać od wydawcy wykupienia posiadanego pieniądza elektronicznego w każdym czasie i według wartości nominalnej.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 167, poz. 1398, z 2006 r. Nr 157, poz. 1119, z 2007 r. Nr 25, poz. 162 i Nr 61, poz. 410, z 2008 r. Nr 209, poz. 1315 i 1317, z 2009 r. Nr 69, poz. 589 i Nr 143, poz. 1164, z 2010 r. Nr 109, poz. 709 i Nr 257, poz. 1724, z 2011 r. Nr 75, poz. 398 i Nr 117, poz. 676 oraz z 2012 r. poz. 855, 908 i 1166.

2. Umowa o wydanie pieniądza elektronicznego jednoznacznie i w sposób zrozumiały określa warunki wykupu pieniądza elektronicznego, w tym wszelkie związane z tym koszty.

Art. 61. (uchylony).

Art. 62. (uchylony).

Art. 63. (uchylony).

Art. 64.

1. Banki i instytucje pieniądza elektronicznego przekazują do NBP dane dotyczące:
 - 1) wartości wydanego pieniądza elektronicznego;
 - 2) rodzajów i liczby wydanych instrumentów pieniądza elektronicznego;
 - 3) liczby i wartości operacji przeprowadzonych przy użyciu instrumentów pieniądza elektronicznego;
 - 4) liczby i wartości operacji zasilenia instrumentów pieniądza elektronicznego;
 - 5) zarejestrowanych prób przeprowadzenia i przeprowadzonych operacji zmierzających do naruszenia lub obejścia przepisów prawa.
2. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, po zasięgnięciu opinii Prezesa NBP, określi, w drodze rozporządzenia, sposób, zakres i terminy wykonywania obowiązku określonego w ust. 1, kierując się potrzebą zapewnienia NBP danych niezbędnych do dokonywania okresowych ocen rozliczeń pieniężnych.
3. Instytucje pieniądza elektronicznego przekazują do NBP dane niezbędne do oceny ich sytuacji finansowej i ponoszonego przez nie ryzyka – w sposób, w zakresie i w terminach ustalonych dla banków.

Rozdział 7

Przepisy szczególne

Art. 65. (uchylony).

Art. 66.

Agent rozliczeniowy oraz instytucja pieniądza elektronicznego obowiązani są przeciwdziałać wykorzystywaniu swojej działalności do celów mających związek z przestępstwem, o którym mowa w art. 299 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.³⁾), lub w celu ukrycia działań przestępnych. Przepisy art. 107 i 108 Prawa bankowego stosuje się odpowiednio.

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 128, poz. 840, z 1999 r. Nr 64, poz. 729 i Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 48, poz. 548, Nr 93, poz. 1027 i Nr 116, poz. 1216, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071, z 2003 r. Nr 111, poz. 1061, Nr 121, poz. 1142, Nr 179, poz. 1750, Nr 199, poz. 1935 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 25, poz. 219, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889 i Nr 243, poz. 2426, z 2005 r. Nr 86, poz. 732, Nr 90, poz. 757, Nr 132, poz. 1109, Nr 163, poz. 1363,

Art. 67.

1. System autoryzacji i rozliczeń może prowadzić wyłącznie agent rozliczeniowy.
2. Przepisy rozdziału 3, z wyjątkiem art. 17 ust. 3 i 4, oraz przepisy art. 20 i art. 27 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o ostateczności rozrachunku w systemach płatności i systemach rozrachunku papierów wartościowych oraz zasadach nadzoru nad tymi systemami (Dz. U. z 2010 r. Nr 112, poz. 743, z późn. zm.⁴⁾) w zakresie nadzoru sprawowanego przez Prezesa NBP nad systemami płatności stosuje się odpowiednio do systemów autoryzacji i rozliczeń prowadzonych przez agentów rozliczeniowych niebędących bankami.
3. (uchylony).
4. Do wniosku, o którym mowa w art. 17 ust. 1 ustawy wymienionej w ust. 2, dołącza się program działalności agenta rozliczeniowego na okres co najmniej 3 lat, wskazujący, że będzie on w stanie wywiązywać się ze swoich zobowiązań wobec akceptantów.
- 4a. NBP prowadzi i ogłasza na swojej stronie internetowej listę podmiotów, które prowadzą systemy autoryzacji i rozliczeń. Na liście tej umieszcza się nazwę i siedzibę każdego z tych podmiotów oraz nazwę prowadzonego przez te podmioty systemu, jeżeli nazwa taka istnieje.
- 4b. Przepisy ust. 1, 2 i 4 stosuje się odpowiednio do systemów autoryzacji i rozliczeń prowadzonych przez unijną instytucję płatniczą w rozumieniu przepisu art. 2 pkt 32 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych, która posiada zezwolenie na prowadzenie działalności, o której mowa w art. 3 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych.
5. (uchylony).
6. (uchylony).
7. (uchylony).

Art. 68.

1. Wydawcy elektronicznych instrumentów płatniczych mogą wymieniać pomiędzy sobą informacje o posiadaczach nienależycie wykonujących umowy o elektroniczny instrument płatniczy.
2. Informacje, o których mowa w ust. 1, w przypadku posiadaczy będących osobami fizycznymi zawierają następujące dane:
 - 1) imię i nazwisko;

Nr 178, poz. 1479 i Nr 180, poz. 1493, z 2006 r. Nr 190, poz. 1409, Nr 218, poz. 1592 i Nr 226, poz. 1648, z 2007 r. Nr 89, poz. 589, Nr 123, poz. 850, Nr 124, poz. 859 i Nr 192, poz. 1378, z 2008 r. Nr 90, poz. 560, Nr 122, poz. 782, Nr 171, poz. 1056, Nr 173, poz. 1080 i Nr 214, poz. 1344, z 2009 r. Nr 62, poz. 504, Nr 63, poz. 533, Nr 166, poz. 1317, Nr 168, poz. 1323, Nr 190, poz. 1474, Nr 201, poz. 1540 i Nr 206, poz. 1589, z 2010 r. Nr 7, poz. 46, Nr 40, poz. 227 i 229, Nr 98, poz. 625 i 626, Nr 125, poz. 842, Nr 127, poz. 857, Nr 152, poz. 1018 i 1021, Nr 182, poz. 1228, Nr 225, poz. 1474 i Nr 240, poz. 1602, z 2011 r. Nr 17, poz. 78, Nr 24, poz. 130, Nr 39, poz. 202, Nr 48, poz. 245, Nr 72, poz. 381, Nr 94, poz. 549, Nr 117, poz. 678, Nr 133, poz. 767, Nr 160, poz. 964, Nr 191, poz. 1135, Nr 217, poz. 1280, Nr 233, poz. 1381 i Nr 240, poz. 1431 oraz z 2012 r. poz. 611.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 199, poz. 1175 i Nr 234, poz. 1391 oraz z 2012 r. poz. 173 i 1166.

- 2) numer PESEL;
 - 3) adres zamieszkania;
 - 4) opis sposobu nienależytego wykonywania umowy.
3. Informacje, o których mowa w ust. 1, w przypadku posiadaczy niebędących osobami fizycznymi zawierają:
- 1) nazwę (firmę), siedzibę i adres;
 - 2) Numer Identyfikacji Podatkowej;
 - 3) opis sposobu nienależytego wykonania umowy.
4. Informacje, o których mowa w ust. 1–3, może zbierać i udostępniać wydawcom instytucja, o której mowa w art. 105 ust. 4 Prawa bankowego.
5. Agenci rozliczeniowi są obowiązani wymieniać pomiędzy sobą informacje o akceptantach nienależycie wykonujących umowy lub z którymi rozwiązali z tego powodu umowę.
6. Agenci rozliczeniowi obowiązani są udostępniać informacje, o których mowa w ust. 5, na żądanie wydawców.
7. Informacje, o których mowa w ust. 5, zawierają:
- 1) w przypadku akceptantów będących osobami fizycznymi – dane, o których mowa w ust. 2,
 - 2) w przypadku akceptantów niebędących osobami fizycznymi – dane, o których mowa w ust. 3
- a także opis przyczyn rozwiązania umowy lub uznania jej wykonania za nienależyte.
8. W przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa lub przestępstwa skarbowego, wydawcy i agenci rozliczeniowi zawiadamiają prokuratora lub inny organ powołany do ścigania tych przestępstw. Do zawiadomienia dołącza się niezbędne informacje lub dokumenty, w szczególności określone w ust. 1–3.
9. W przypadku, o którym mowa w ust. 8, wydawcy i agenci rozliczeniowi powinni podjąć współpracę z organami powołanymi do ścigania przestępstw lub przestępstw skarbowych.

Art. 69. (uchylony).

Art. 70.

1. Posiadacz albo akceptant może upoważnić odpowiednio wydawcę lub agenta rozliczeniowego do reprezentowania jego interesów jako pokrzywdzonego w postępowaniu karnym.
2. W przypadku określonym w ust. 1 upoważniony podmiot powinien działać z zachowaniem najwyższej staranności.
3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w razie upoważnienia tego samego podmiotu do reprezentowania dwóch lub więcej pokrzywdzonych w postępowaniu karnym, których interesy są sprzeczne.

Rozdział 8

Przepisy karne

Art. 71.

1. Kto wydaje elektroniczny instrument płatniczy wbrew warunkom określonym w ustawie, podlega grzywnie do 5 000 000 złotych lub karze pozbawienia wolności do lat 3 albo obu tym karom łącznie.
2. Jeżeli przedmiotem czynu określonego w ust. 1 jest instrument pieniądza elektronicznego, sprawca podlega grzywnie do 5 000 000 złotych i karze pozbawienia wolności do lat 3.
3. Karom przewidzianym w ust. 1 albo 2 podlega odpowiednio także ten, kto wydaje elektroniczny instrument płatniczy wbrew warunkom określonym w ustawie, działając w imieniu lub w interesie osoby fizycznej, osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej.

Art. 72.

1. Kto wbrew obowiązkom określonym w ustawie nie udziela NBP wymaganych informacji albo udziela ich w sposób niezgodny z przepisami prawa, podlega grzywnie do 1 000 000 złotych.
2. Tej samej karze podlega, kto dopuszcza się czynu określonego w ust. 1, działając w imieniu lub w interesie osoby fizycznej, osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej.

Art. 72a.

Kto prowadzi system autoryzacji i rozliczeń bez wymaganej zgody na prowadzenie systemu lub zgody na wprowadzenie zmian w zasadach prowadzenia systemu, podlega grzywnie do 5 000 000 złotych.

Art. 73. (uchylony).

Rozdział 9

Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i końcowe

Art. 74–78. (pominięte).⁵⁾

Art. 79.

1. Ustawa wchodzi w życie po upływie 12 miesięcy od dnia ogłoszenia.
2. Przepisy ustawy dotyczące instytucji pieniądza elektronicznego stosuje się od dnia uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej.

⁵⁾ Zamieszczone w obwieszczeniu Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 13 września 2012 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o elektronicznych instrumentach płatniczych (Dz. U. poz. 1232).